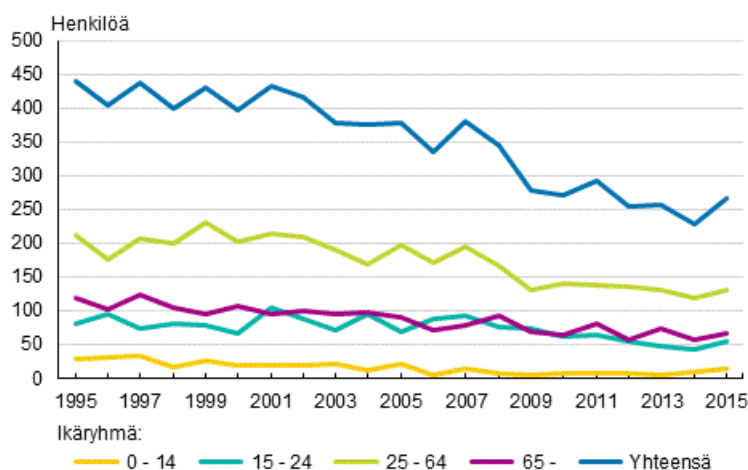

Tieliikenneonnettomuustilasto 2015

Tieliikenteessä menehtyi 266 ihmistä vuonna 2015

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vuonna 2015 tapahtui 5 164 henkilövahinkoon johtanutta tieliikenneonnettomuutta. Onnettomuuksissa kuoli 266 ja loukkaantui 6 385 ihmistä. Kuolleita oli 37 henkilöä enemmän ja loukkaantuneita 320 vähemmän kuin vuonna 2014.

Tieliikenteessä kuolleet ikäryhmän mukaan 1995–2015

Ikäryhmittäin tarkasteltuna liikennekuolemien määrä lisääntyi kaikissa ikäryhmissä. Vähiten määrä kasvoi lasten (0-14 -vuotiaat) ikäryhmässä, jossa kuolleita oli 14, joka on 4 edellisvuotta enemmän. Kaikissa muissa ikäryhmissä kuolleiden määrä kasvoi 11 henkilöllä vuoteen 2014 verrattuna. Nuoria (15-24 -vuotiaat) kuoli 55, aikuisia (25-64 -vuotiaat) 130 ja iäkkäitä (yli 64 -vuotiaat) 67 henkilöä.

Tieliikenneonnettomuuksissa vuonna 2015 loukkaantuneiden kokonaismäärä väheni yli 300:lla edellisvuoteen verrattuna. Kuitenkin ikäryhmittäin tarkasteltuna voidaan todeta, että lasten (0-14 -vuotiaat) ja iäkkäiden (yli 64 -vuotiaat) loukkaantumiset lisääntyivät vuoteen 2014 verrattuna. Vuonna 2015 lapsia loukkaantui tieliikenteessä 427 henkilöä, joka on 15 edellisvuotta enemmän. Puolestaan iäkkäiden ikäryhmässä loukkaantuneita oli 931, joka on yhdeksän enemmän kuin vuonna 2014.

Tieliikenneonnettomuuksissa kuolleista noin neljännes ja loukkaantuneista reilu kolmannes oli nuoria, alle 25-vuotiaita.

Eniten tieliikennekuolemia vuonna 2015 sattui henkilöautoissa, joissa kuljettajia kuoli 116 ja matkustajia 40. Edellisvuoteen verrattuna kuljettajia kuoli 23 ja matkustajia 12 enemmän. Myös moottoripyöräilijöiden tieliikennekuolemien määrä kasvoi vuonna 2015. Moottoripyöräilijöitä menehtyi 20, joka on kolme enemmän vuoteen 2014 verrattuna. Mopoilijoita kuoli kaksi, eli yksi vähemmän edellisvuoteen verrattuna. Jalankulkijoita menehtyi vuoden 2015 tieliikenneonnettomuuksissa 32, joka on neljä vähemmän vuoteen 2014 verrattuna. Polkupyöräilijöiden tieliikennekuolemia oli puolestaan 30 eli kolme enemmän kuin edellisvuonna.

Kuolemaan johtaneista onnettomuuksista suurin osa tapahtui kohtaamisonnettomuuksissa ja tieltä suistumisissa. Kohtaamisonnettomuuksissa menehtyi 100 henkilöä ja suistumisonnettomuuksissa 75 henkilöä. Loukkaantuneista reilu neljännes (1 767 henkilöä) loukkaantui suistumisonnettomuuksissa.

Vuonna 2015 henkilövahinkoon johtaneita alkoholionnettomuuksia tapahtui 505 kappaletta, joka on 30 edellisvuotta vähemmän. Rattijuopumusonnettomuuksia oli kuusi edellisvuotta vähemmän, yhteensä 454. Tieliikenteen rattijuopumusonnettomuuksissa menehtyi 57 ja loukkaantui 569 ihmistä vuonna 2015, kun edellisvuonna vastaavat luvut olivat 41 kuollutta ja 576 loukkaantunutta.

Sisällys

Taulukot

Taulukot

Liitetaulukko 1. Liikenteessä kuolleet ja loukkaantuneet 1995–2015.....	4
---	---

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Tienkäyttäjryhmän osuus tieliikenteessä kuolleista 1995–2015.....	5
---	---

Liitekuvio 2. Tieliikenteessä kuolleet onnettomuustyyppin mukaan 2014–2015.....	5
---	---

Laatuseloste: Tieliikenneonnettomuustilasto.....	6
--	---

Taulukot

Liitetaulukko 1. Liikenteessä kuolleet ja loukkaantuneet 1995–2015

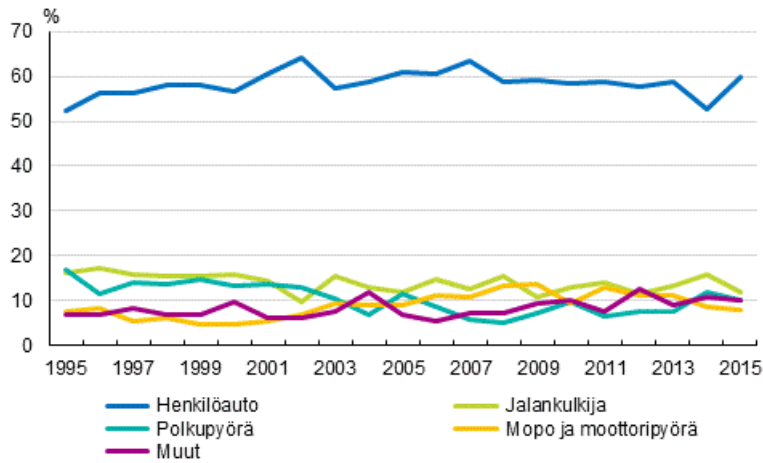
Vuosi	Kuolleet	Loukkaantuneet	Henkilövahinko-onnettomuudet
1995	441	10 191	7 812
1996	404	9 299	7 274
1997	438	8 957	6 980
1998	400	9 097	6 902
1999	431	9 052	6 997
2000	396	8 508	6 633
2001	433	8 411	6 451
2002	415	8 156	6 196
2003	379	9 088 ¹⁾	6 907 ¹⁾
2004	375	8 791	6 767
2005	379	8 983	7 022
2006	336	8 580	6 740
2007	380	8 446	6 657
2008	344	8 513	6 881
2009	279	8 057	6 414
2010	272	7 673	6 072
2011	292	7 931	6 408
2012	255	7 088	5 725
2013	258	6 681	5 334
2014	229	6 705	5 324
2015 ²⁾	266	6 385	5 164

1) Tilastointi on muuttunut.

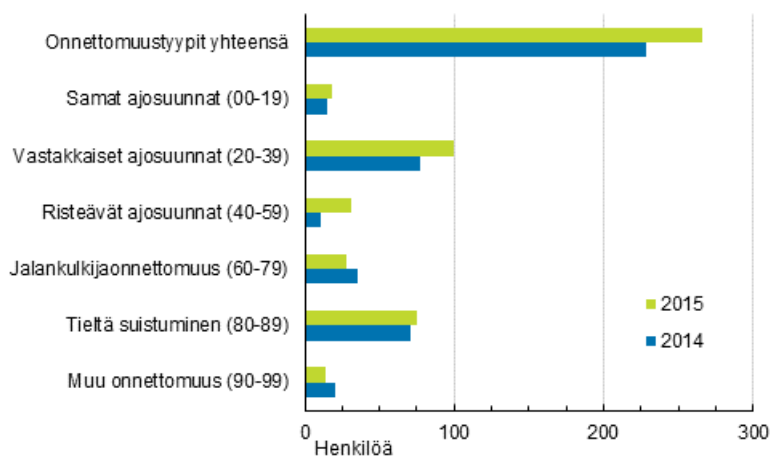
2) Ennakkotieto

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Tienkäyttäjärühmän osuus tieliikenteessä kuolleista 1995–2015

Liitekuvio 2. Tieliikenteessä kuolleet onnettomuustyyppin mukaan 2014–2015

Laatuseloste: Tieliikenneonnettomuustilasto

1. Tilastotietojen relevanssi

Tieliikenneonnettomuudeksi katsotaan henkilö- tai omaisuusvahinkoon johtanut tapahtuma, joka on sattunut tieliikennelain mukaan yleiselle liikenteelle tarkoitettulla tai yleisesti liikenteeseen käytetyllä alueella ja jossa on osallisena ainakin yksi liikkuva kulkuneuvo. Tieliikennelaissa määriteltyjen ajoneuvojen lisäksi osallisiksi kulkuneuvoiksi luetaan myös raitiovaunu sekä juna tasoristeysonnettomuuksissa. Jalankulkijan kaatuminen ei ole liikenneonnettomuus, polkupyörällä (=ajoneuvo) kaatuminen on.

Tieliikenneonnettomuustilasto palvelee liikenneturvallisuustilanteen seurantaan kansallisesti ja kansainvälisesti. Tilaston tietoja käytetään muun muassa liikenneturvallisuustoimenpiteiden ja liikennesuunnittelun perusteena. Valtakunnallisella tasolla käyttäjiä ovat ministeriöt, keskusvirastot ja liikennealan järjestöt, paikallisella tasolla lähinnä kunnat. Kansainvälisesti tiedot toimitetaan muun muassa YK:n Euroopan talouskomissiolle (ECE), OECD:n tieliikenne- ja liikenneonnettomuustietokantaan (IRTAD) sekä Euroopan unionin tieliikenneonnettomuustietokantaan CARE:en, joka perustuu ministerineuvoston päätökseen (93/704/EC).

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tieliikenneonnettomuustilasto on kokonaistutkimus. Tilastokeskus saa poliisiasiain tietojärjestelmään (PATJA) tallennetut tieliikenneonnettomuustiedot poliisilta. Tiedot siirretään poliisilaitoksilta keskitettyyn rekisteriin, josta uudet tiedot muokataan ja siirretään Tilastokeskukseen 3 kertaa kuukaudessa. Jokaisen kuukauden aineistoa päivitetään vielä 3 kuukautta sen päättymisen jälkeen.

Tilastokeskus täydentää vuosiaineistoa kuolemansyytilaston tiedoilla kuolleista. Aineistoa täydennetään lisäksi Liikenneviraston Digiroad tietojärjestelmän tiedoilla tapahtumapaikasta, pelastustoimen resurssi- ja onnettomuustilasto PRONTOn tiedoilla, oikeustilaston pakkokeinoaineistolla sekä liikenneonnettomuuksien tutkijalautakuntien tiedoilla kuolemaan johtaneista rattijuopumusonnettomuuksista. Lisäksi tieliikenneonnettomuusaineistoa täydennetään vuosittain Liikenteen turvallisuusviraston ajokortti- ja moottoriajoneuvotiedoilla. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon avohoidon hoitoilmoitusrekistereiden ja The Association for the Advancement of Automotive Medicine EU-maille lisensoiman muunnostaulukon avulla saadaan tieto loukkaantumisen vakavuudesta.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Julkaistuja tietoja voidaan pitää varsin luotettavina. Tilasto kattaa kuolemaan johtaneet onnettomuudet sataprosenttisesti. Peittävyys kontrolloidaan kuolinsyytodistusten avulla.

Peittävyys on tieliikenneonnettomuuksissa loukkaantuneiden osalta noin 30 prosenttia. Eri onnettomuustyyppien tietoon tulossa on eroja. Huonoin peittävyys on yksittäisonnettomuuksissa loukkaantuneissa polkupyöräilijöissä. Puutteellisuudet johtuvat siitä, etteivät onnettomuudet tule poliisin tietoon. Puuttavista loukkaantumiseen johtaneista onnettomuuksista valtaosassa on vain lieviä loukkaantumisia, sillä tieliikennelaki velvoittaa ilmoittamaan onnettomuudesta poliisille vain, jos joku on loukkaantunut vakavasti.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tieliikenneonnettomuustiedot julkaistaan ennakkollisina kuukausittain noin 3 viikkoa kuukauden päättymisen jälkeen. Vuosijulkaisu ilmestyy kaksi kertaa vuodessa. Ennakolliset tiedot julkaistaan kesäkuussa ja lopulliset tiedot sisältävä vuosijulkaisu seuraavan vuoden tammikuussa. Tilaston tietoja on nähtävissä myös Tilastokeskuksen StatFin -tietokannassa.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tarkistetun aineiston pohjalta Tilastokeskus laatii kuukausittain tiedotteen. Tiedote on luettavissa esimerkiksi Tilastokeskuksen internet-sivuilla. Tilastosta julkaistaan myös ennakkolliset vuositiedot kesäkuussa ja lopulliset vuositiedot tammikuussa. Tilastokeskus laatii molemmista vuosijulkaisuista tiedotteen, joka on luettavissa Tilastokeskuksen Internet-sivuilla. Sekä kuukausi- että vuositiedot julkaistaan lisäksi Tilastokeskuksen ylläpitämässä tietokantapohjaisessa tilastopalvelussa.

Tieliikenneonnettomuusaineistoja voidaan luovuttaa tutkimuskäyttöön tai tilastollisia erityisselvityksiä varten ilman tunnistetietoja käyttö lupamenettelyn kautta. Tilastokeskus tekee myös tilauksesta asiakkaan tarpeiden mukaisia maksullisia selvityksiä.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Vuosina 1931-1940 tilasto sisälsi vain onnettomuudet, joissa osallisena oli moottorikäyttöinen ajoneuvo. Huomattava muutos tilastoinnissa tapahtui 1978, jolloin loukkaantumiseksi ei katsottu enää mustelmia, naarmuja ym., joista ei aiheudu hoitoa. Määrittelymuutos vähensi loukkaantuneitten määrää lähes 30 prosenttia.

Kuolemansyytilastossa tieliikenteessä kuolleiden määrä on hieman tässä esitettyjä lukuja suurempi eri määrittelyjen takia: kuolemansyytilastossa mukana ovat muun muassa 30 vuorokauden jälkeen kuolleet.

Poliisi siirtyi käyttämään uutta tietojärjestelmää vuonna 1995. Siihen siirtyminen on aiheuttanut ongelmia onnettomuus- ja loukkaantumislukujen vertailussa. Tiedonkeruussa tapahtunut muutos ei vaikuta vertailukelpoisuuteen kuolemantapausten osalta, jotka tarkistetaan edelleen myös kuolemansyytilastosta.

Vuonna 2003 Tilastokeskuksessa otettiin käyttöön tieliikenneonnettomuustietojen käsittelyyn uusi tietojärjestelmä. Nykyaikaisempi tietojärjestelmä on mahdollistanut onnettomuustietojen perusteellisemmän käsittelyn ja muiden aineistojen helpomman hyväksikäytön. Tarkempien tilastoperusteiden käyttöönotto on nostanut loukkaantuneiden lukumääriä noin 8 prosenttia. Kuolleiden lukumääriin uudistus ei ole vaikuttanut.

Joissain maissa käytetään tieliikennekuoleman määrittelyssä 30 vuorokauden rajasta poikkeavaa aikarajaa. Kaikissa maissa peittävyys kuolemaan johtaneiden onnettomuuksien osalta ei ole sataprosenttinen.

Vuoden 2007 alusta lähtien tieliikenneonnettomuustietoja on täydennetty kuukausittain onnettomuustutkijalautakunnan poliisijäsenen tutkintolomakkeiden tiedoilla. Tämä osaltaan parantaa ennakkotietoja erityisesti alkoholitapausten kirjaamisessa.

Onnettomuudet, jossa ajoneuvo on suistumisen seurauksena törmännyt vastaan tulevaan ajoneuvoon, on luokiteltu kohtaamisonnettomuuksiin suistumisonnettomuuksien sijaan vuodesta 2014 alkaen. Onnettomuustyyppitiedot eivät ole täysin vertailukelpoiset edellisiin vuosiin.

Vuonna 2015 saatiin käyttöön Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon avohoidon hoitoilmoitusrekisterit ja The Association for the Advancement of Automotive Medicine EU-maille lisensoima muunnostaulukko, jonka avulla on mahdollista muuntaa terveydenhuollossa asetetut diagnoosit liikenneonnettomuuksien vakavuusluokituksessa käytetyiksi AIS-arvoiksi (Abbreviated Injury Scale). Yhdistämällä hoitoilmoitusrekisteri sekä onnettomuusaineisto tuotetaan tieto vakavasti loukkaantuneiden määrästä vuositasona.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastokeskuksen laatiman tieliikenneonnettomuustilaston lisäksi Suomessa ilmestyy toinen eri perusteista lähtevä tilasto. Vakuutusyhtiöiden liikenneturvallisuustoimikunta (VALT) kokoaa oman tilastonsa onnettomuuksista, joista on maksettu korvausta liikennevakuutuksesta. Aineisto perustuu lähinnä vakuutuksenottajien antamiin tietoihin. Omaisuusvahinkojen osalta on perusteltua käyttää VALT:n tilastoa, koska se sisältää suuren osan niistä lievistä peltikolareista, jotka osalliset sopivat keskenään ja ilmoittavat vakuutusyhtiölle, mutta eivät poliisille.

Liikennevahinkojen tutkijalautakunnat tutkivat kaikki kuolemaan johtaneet liikenneonnettomuudet Suomessa. Tutkijalautakuntatyön tulokset kootaan vuosittain ilmestyviin raportteihin, lisäksi tutkijalautakunta-aineistoista tehdään erillistutkimuksia.

Liikenneonnettomuustapauksia tilastoivat myös sairaalat ja terveyskeskukset, mutta kerättävät tiedot on tarkoitettu lähinnä terveydenhuoltoa varten, eikä niitä voi kunnolla käyttää liikenneturvallisuustyössä. Terveystieteiden tietoja voidaan käyttää täydentävänä aineistona, koska niistä on saatavissa tietoa, joka jää muiden tilastojen ulkopuolelle, esimerkkinä tästä kevyessä liikenteessä loukkaantuneet henkilöt.

Lisätietoja

Tiina Karppanen 029 551 2656

Tiina Herttuainen 029 551 3619

Vastaava tilastojohtaja:

Mari Ylä-Jarkko

tieliikenneonnettomuustilasto@tilastokeskus.fi

www.stat.fi

Lähde: Liikenne ja matkailu: Tieliikenneonnettomuustilasto. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-758X (pdf)